

Capítol 3. VINT SEGLES DE PONT

El PONT DE GARD, al departament del mateix nom, és realment un aqüeducte que formava part d'una gran obra realitzada pels romans durant el segle I de la nostra era, probablement entre els anys 40 i 60, que traslladava aigua vers la ciutat romana de NEMAUSUS (l'actual NIMES) en un complex d'enginyeria de més de cinquanta quilòmetres. Dins de tot el conjunt, el PONT DE GARD era el més gran de tots els construïts, i l'únic conservat en bones condicions. Des de l'any 1985 el PONT DE GARD és Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO.

El pendent de tota l'obra conjunta, des de les fonts naturals dels voltants de l'actual USÈS fins a NIMES, era de vint-i-cinc centímetres de mitjana per quilòmetre de distància. En total uns disset metres de desnivell al llarg dels cinquanta quilòmetres mencionats fins a l'edifici conegut com a CASTELLUM DIVISORIUM de NEMAUSUS / NIMES, i podia transportar fins a trenta-cinc mil metres cúbics d'aigua cada dia, aprofitant els pendents i la força de la gravetat. NIMES era una de les ciutats romanes més poblades de la Gàl·lia i les necessitats hídriques de la població eren molt importants. La ciutat volia mostrar el seu esplendor mitjançant la construcció de banys, termes, fonts públiques... i per a aconseguir aquesta fita era necessari disposar d'uns recursos suplementaris d'aigua.

Les dimensions del PONT DE GARD són impressionants, i ens demostren de manera fefaent la gran destresa que els romans posseïen en la construcció de grans monuments d'ús civil. L'aqüeducte es divideix en tres plantes o nivells, situades damunt del riu GARD o GARDON. L'inferior és format per sis arcs, que mesuren 142 metres de longitud, 6 d'amplitud i 22 d'alçada. El nivell mitjà es compon d'onze arcs de 242 metres de longitud, 4 d'amplitud i 20 d'alçada. I finalment, el nivell superior és integrat per trenta-cinc arcs, de 275 metres de longitud, 3 d'amplitud i 7 d'alçada. Aquest és el més llarg, però simultàniament el més petit per a aconseguir l'equilibri de tot el conjunt arquitectònic. En total, l'alçada conjunta dels tres nivells és de 49 metres, i les estimacions parlen de vint-i-un mil metres cúbics de pedra utilitzats en la seva construcció. És el pont antic més alt del món i l'únic de tres plantes o nivells que es manté intacte.

I qui fou l'arquitecte d'aquesta magna obra? MARCUS VIPSANIANUS AGRIPA, el gendre del primer emperador romà, OCTAVI AUGUST. Hom suposa que treballaren durant uns cinc anys un miler d'operaris aproximadament. El PONT ha patit diverses millores al llarg de la seva llarga història de vint segles. Ja en el segle V començà a patir deterioraments, com una metàfora de la situació de l'IMPERI ROMÀ. I a partir del segle IX fou abandonada la seva funció primigènica de transport d'aigua i era emprat només per a travessar el riu i el desnivell. L'any 1743 fou construït un nou pont al costat del nivell inferior, molt més segur, ja que es temia per l'estabilitat del romà, que fou obra de l'arquitecte llenguadocià ENRIC PITOT, que havia estat nomenat enginyer en cap dels estats del LLENGUADOC.

Hi començaren les restauracions a partir de la segona meitat del segle XVIII i posteriorment aprofitant l'interès pel passat que desvetllà el ROMANTICISME que provocà una dinàmica restauradora durant el segle XIX, amb la direcció dels arquitectes QUESTEL i LAISNÉ i amb el suport del famós escriptor PROPER DE MERIMÉE.

Arran de la proclamació com a Patrimoni de la Humanitat, el govern francès inicià un procés de remodelació, amb la construcció d'un museu sobre el PONT, la prohibició del transport de vehicles pels voltants, la conservació del seu entorn natural més immediat... que assegurin una major i millor conservació del monument.

I en el proper capítol, avancem en el temps fins a l'Edat Mitjana per a conèixer una seu episcopal catòlica d'una ciutat amb un nom molt herètic.

Francesc Sangar. CAOC.